

บทที่ 1

บทนำ (Introduction)

1.1 ความสำคัญและที่มา

สภาพปัญหาด้านอาหารสัตว์ที่พบในภาคใต้ คือ วัตถุดิบอาหารสัตว์ต่างๆ ที่เป็นส่วนผสมของอาหารชั้น เช่น รำละเอียด ข้าวโพด กากถั่ว ปลายข้าว มันเส้น มีราคาแพง เนื่องจากวัตถุดิบบางชนิดไม่มีการผลิตในภาคใต้ หรือบางชนิดก็ผลิตได้แต่ไม่เพียงพอสำหรับเลี้ยงสัตว์ ทั้งนี้เพราะเกษตรกรในภาคใต้ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพการทำสวนยาง สวนปาล์ม สวนผลไม้และการประมง ซึ่งให้ผลตอบแทนดีกว่าปลูกข้าว ข้าวโพด และถั่วเหลือง นอกจากนี้วัตถุดิบบางชนิดที่ผลิตได้ในภาคใต้ เช่น ปลาป่น ยังหาซื้อโดยตรงจากโรงงานได้ยาก ทั้งนี้เพราะโรงงานผู้ผลิตปลาป่นไม่ค่อยจำหน่ายปลีกให้แก่เกษตรกร เนื่องจากส่วนใหญ่มีสัญญาอยู่กับผู้รับซื้อหรือผู้ผลิตอาหารสัตว์รายใหญ่ แนวทางแก้ไขปัญหาด้านอาหารสัตว์ คือ ส่งเสริมแนะนำให้เกษตรกรปลูกหญ้า ทำแปลงหญ้าที่มีคุณภาพ ส่งเสริมแนะนำให้เกษตรกรใช้วัสดุเหลือใช้หรือผลพลอยได้จากการเกษตรและอุตสาหกรรมการเกษตร และวัสดุที่มีในพื้นที่เป็นอาหารหยาบเพื่อลดต้นทุนการผลิต และเพื่อสามารถที่จะช่วยให้นักพัฒนาอาชีพการเลี้ยงสัตว์ ประสบผลสำเร็จในระดับหนึ่ง

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น การส่งเสริมและพัฒนากการปลูกพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง และวัสดุที่มีในพื้นที่เป็นอาหารหยาบเพื่อลดต้นทุนการผลิต จึงมีความน่าสนใจ ประกอบกับจังหวัดชุมพรมีพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง ที่พบมาก คือ บุงานรา พบขึ้นทั่วไปในพื้นที่โล่ง ดินเหนียวปนลูกรัง ดินลูกรัง คุณค่าทางอาหารที่อายุประมาณ 45 วัน ส่วนของลำต้น และใบ มีค่าโปรตีน เท่ากับ 17.86 เปอร์เซ็นต์ เยื่อใยส่วน Acid detergent fiber (ADF) 36.60 เปอร์เซ็นต์ Neutral detergent fiber (NDF) 42.02 เปอร์เซ็นต์ มีค่าการย่อยได้ของ วัตถุแห้ง (Dry matter digestibility, DMD) เท่ากับ 74.58 เปอร์เซ็นต์ การใช้ประโยชน์ของบุงานราในพื้นที่ภาคใต้ จะใช้เป็นแหล่งอาหารสัตว์ตามธรรมชาติสำหรับแพะเล็ม และเหมาะสำหรับปลูกเพื่อตัดเลี้ยง (กรมปศุสัตว์, 2546) จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นพบว่าบุงานรามีคุณค่าทางอาหารที่เหมาะสมสำหรับนำมาเลี้ยงสัตว์ และยังมีข้อมูลทางการศึกษาวิจัยน้อยมาก ควรที่จะนำมาศึกษาวิจัยและส่งเสริมให้แก่เกษตรกร การวิจัยในครั้งนี้เน้นการศึกษาวิจัยเบื้องต้นเกี่ยวกับองค์ประกอบทางเคมี และการย่อยได้ของบุงานราในสัตว์เคี้ยวเอื้อง รวมถึงการศึกษาลักษณะการปลูก ความเข้มแสง อายุการตัด ที่เหมาะสมเพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐาน สำหรับการส่งเสริม และพัฒนากการปลูกบุงานรา เพื่อใช้เป็นแหล่งโปรตีนเสริมร่วมกับแหล่งอาหารหยาบในฤดูขาดแคลน เพื่อลดต้นทุนการผลิต

1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการวิจัย

1.2.1 เพื่อศึกษาองค์ประกอบทางเคมี และการย่อยได้ของบุงานรา

1.2.2 เพื่อศึกษาผลของความเข้มแสงโดยสภาพจริง ต่อองค์ประกอบทางเคมี และการย่อยได้ของบุงานรา

1.2.3 เพื่อศึกษาผลของอายุของการตัดต่อองค์ประกอบทางเคมี และการย่อยได้ของบุงานรา

1.2.4 เพื่อผลิตพืชอาหารสัตว์พื้นเมือง : บุงานรา โดยปลูกเป็นพืชแซมในสวนปาล์มน้ำมัน